

КОНВЕНЦИЈА О ЗАШТИТИ ЕВРОПСКИХ ДИВЉИХ ВРСТА И ПРИРОДНИХ СТАНИШТА

Берн, 19. септембар 1979. године

ПРЕАМБУЛА

Државе чланице Савјета Европе и остале потписнице,

сматрајући, да је циљ Савјета Европе да успостави веће јединство између својих чланица;

сматрајући, да је жеља Савјета Европе сарађивати са осталим земљама у заштити природе;

препознајући, да дивља флора и фауна сачињавају природно наслеђе естетске, научне, културне, рекреативне, привредне и сопствене вриједности која се мора сачувати и предати будућим генерацијама;

препознајући, основну улогу дивље флоре и фауне у одржавању природне равнотеже;

биљежећи, да су бројне врсте дивље флоре и фауне озбиљно исцрпљене и да некима од њих пријети изумирање;

свјесне, да је заштита природних станишта витална компонента заштите и очувања дивље флоре и фауне;

препознајући, да заштиту дивље флоре и фауне морају узети у обзир и владе у својим националним циљевима и програмима те да се посебно мора да успостави међународна сарадња за заштиту миграторних врста;

имајући у виду широке захтјеве које постављају владе или међународна тијела за заједничким дјеловањем, посебно захтеве Конференције Уједињених нација за људску околину из 1972. године и захтјеве Савјетодавне скупштине Савјета Европе;

желећи посебно пратити, у области заштите дивљих врста, препоруке Резолуције бр. 2., Друге европске министарске конференције о животној средини,

споразумјеле су се у сљедећем:

ГЛАВА I - Опште одредбе

Члан 1.

1. Сврха ове Конвенције је заштита дивље флоре и фауне и њихових природних станишта, посебно оних врста и станишта чија заштита захтјева сарадњу више држава, те подстицање такве сарадње.

2. Посебан нагласак дан је врстама којима пријети изумирање и осјетљивим врстама, укључујући миграторне врсте којима пријети изумирање и осјетљиве миграторне врсте.

Члан 2.

Уговорне странке ће предузети потребне мјере за одржавање популација дивље флоре и фауне до нивоа, или ће их прилагодити нивоу, који одговара посебно еколошким, научним и културални захтјевима, узимајући у обзир економске и рекреативне интересе, те потребе подврста, варијетета или форми које су локално угрожене.

Члан 3.

1. Свака уговорна странка ће предузети кораке, у складу са одредбама ове Конвенције, у унапређењу националних политика за заштиту дивље флоре, дивље дивље фауне и природних станишта, са нагласком на врсте којима пријети изумирање и осјетљиве врсте, посебно ендемске, те угрожена станишта.

2. Свака уговорна странка се обавезује обратити пажњу на заштиту дивље флоре и фауне у својим планским и развојним политикама и у мјерама против онечишћења.

3. Свака уговорна странка ће подстицати образовање и ширити опште информације о потреби очувања дивљих врста флоре и фауне и њихових станишта.

ГЛАВА II - Заштита станишта

Члан 4.

1. Свака уговорна странка ће предузети примјерене и потребне правне и административне мјере у сврху обезбјеђивања заштите станишта дивљих врста флоре и фауне, посебно оних наведених у анексима I и II, те у сврху заштите угрожених природних станишта.

2. Уговорне странке ће у својим планским и развојним политикама пазити на захтјеве очувања подручја заштићених основу претходног става, како би се што је више могуће избјегло или смањило погоршање стања на тим подручјима.

3. Уговорне странке се обавезују обратити посебну пажњу заштити подручја која су важна миграторним врстама наведеним у анексима I и II, а која су примјерено смјештена у односу на селидбене путеве, као зимовалишта, одморишта, хранилишта, подручја за размножавање и подручја за митарење.

4. Уговорне странке се обавезују примјерено координисати своја настојања у заштити природних станишта наведена у овом члану, када су таква станишта смјештена у граничним подручјима.

ГЛАВА III - Заштита врста

Члан 5.

Свака уговорна странка ће предузети примјерене и потребне правне и административне мјере како би се обезбиједила посебна заштита дивљих врста флоре, наведених у Анексу I. Забраниће се намјерно брање, скупљање, резање и вађење са коријеном наведених биљака. Свака уговорна странка ће забранити посједовање и продају тих врста.

Члан 6.

Свака уговорна странка ће предузети примјерене и потребне правне и административне мјере како би се обезбиједила посебна заштита дивљих врста фауне, наведених у Анексу II. Посебно ће бити забрањено сљедеће:

а. сви облици намјерног хватања и држања те намјерног убијања;

б. намјерно оштећивање или уништавање мјеста за размножавање и одмарање;

ц. намјерно узнемиравање дивље фауне, посебно у вријеме размножавања, подизања младих и зимовања, уколико би такво узнемиравање било значајно у односу на циљеве ове Конвенције;

д. намјерно уништавање или узимање јаја из дивљине или држање тих јаја, макар била и празна;

е. посједовање и унутрашња трговина овим животињама, живима или мртвима, укључујући препариране животиње и било који њихов лако препознатљиви дио или дериват, када то доприноси ефикасности одредаба овог члана.

Члан 7.

1. Свака уговорна странка ће предузети примјерене и потребне правне и административне мјере, како би се обезбиједила заштита дивљих врста фауне, наведених у Анексу III.

2. Свако искоришћавање дивље фауне, наведено у Анексу III, биће ограничено са циљем одржавања популације ван опасности, имајући у виду захтјеве члана 2.

3. Предузеће се сљедеће мјере:

а. сезонска забрана искоришћавања и / или друге одредбе које ће ограничавати искоришћавање;

б. примјерена привремена или локална забрана искоришћавања са циљем враћања задовољавајућег нивоа популације;

ц. примјерена одредба о продаји, држању за продају, транспорту за продају или нуђења за продају живих или мртвих дивљих животиња.

Члан 8.

У вези са хватањем или убијањем дивљих врста фауне, наведених у Анексу III и у изузетним случајевима, у складу са чланом 9., врста наведених у Анексу II, уговорне странке ће забранити употребу свих неселективних средстава хватања и убијања те употребу свих средстава која могу проузроковати локално нестајање или озбиљно узнемиравање популације тих врста, а посебно средства наведена у Анексу IV.

Члан 9.

1. Свака уговорна странка може да учини изузетке од чланова 4., 5., 6., 7. те од забране употребе средстава поменутих у члану 8., у случају да нема другог задовољавајућег рјешења и да изузетак неће бити кобан за опстанак дотичне популације:

- ради заштите флоре и фауне;

- ради спречавања озбиљних штета на усјевима, стоци, шумама, рибњацима, води и другим облицима власништва;

- у интересу јавног здравља и безбједности, ваздушне безбједности или других превладавајућих јавних интереса;

- у сврху истраживања и образовања, поновног насељавања (репопулације), поновног уношења (реинтродукције), те нужног размножавања;

- допустити, под условима оштрог надзора, на селективној основи и ограничено, узимање, држање и остало разборито искоришћавање неких врста дивљих животиња и биљака у малим количинама.

2. Уговорне странке ће извјештавати сваке двије године Стални одбор о изузетцима које су направљене према претходном ставу. Ови извјештаји морају посебно наводити:

- популације за које су начињени изузеци, те ако је могуће, и број предметних примјерака;
- допуштена средства убијања или хватања;
- околности ризика, времена и мјеста ради којих је изузетак одобрен;
- управу, која је овлаштена да утврди како су настале такве околности, те да донесе одлуку о томе која се средства могу користити, у којем обиму и који људи ће проводити такву одлуку;
- примијењене мјере надзора.

ГЛАВА IV - Посебне одредбе за миграторне врсте

Члан 10.

1. Уговорне странке се обавезују, осим мјера набројаних у члановима 4., 6., 7. и 8., ускладити своја настојања у заштити миграторних врста, наведених у анексима II и III, а чије се подручје распрострањења проширује и на њихова подручја.
2. Уговорне странке ће предузети безбједносне мјере које ће осигурати да су ловостај и / или други поступци, који регулишу искоришћавање, установљене у ставу 3.а члана 7., довољне и примјерене потребама миграторних врста наведених у Анексу III.

ГЛАВА V - Додатне одредбе

Члан 11.

1. У провођењу одредби ове Конвенције, уговорне странке ће:
 - а. сарађивати, када је потребно, а посебно када би то појачало учинак мјера наведених у осталим члановима ове Конвенције;
 - б. подстицати и усклађивати истраживања у сврхе ове Конвенције.
2. Свака уговорна странка ће:
 - а. подстицати поновно уношење (реинтродукцију) завичајних дивљих врста флоре и фауне, када то доприноси заштити угрожене врсте, уз претходно направљену студију у

складу са искуствима других уговорних странака о дјелотворности и прихватљивости такве реинтродукције;

б. строго надzirати уношење (интродукцију) незавичајних врста.

3. Свака уговорна странка ће обавијестити Стални одбор о врстама које су под потпуном заштитом на њеном подручју, а нису наведене у анексима I и II.

Члан 12.

Уговорне странке могу утврдити строже мјере заштите дивље флоре и фауне и њихових природних станишта, од оних које су одређене овом Конвенцијом.

ГЛАВА VI - Стални одбор

Члан 13.

1. У сврху провођења ове Конвенције оснива се Стални одбор.

2. Свака од уговорних странака може бити заступљена у Сталном одбору са једним или више делегата. Свако делегација ће имати један глас. У области своје надлежности, Европска економска заједница остварује своје право гласа бројем гласова једнаким броју њених чланица које су уговорне странке ове Конвенције; Европска економска заједница неће моћи да остваре своје право гласа у случајевима кад дотичне државе чланице остварују своје право, и обрнуто.

3. Свака држава чланица Савјета Европе, која није уговорна странка ове Конвенције, може бити представљена у Одбору као посматрач.

Стални одбор може, једногласном одлуком, позвати било коју државу која није чланица Савета Европе и није уговорна странка Конвенције, као посматрача на један од својих састанака.

Било које тијело или организација, технички оспособљени у заштити, очувању или управљању дивљом фауном и флором и њиховим стаништем, те ако припадају у једну од сљедећих категорија:

а. међународне владине или невладине организације или тијела те националне владине организације или тијела;

б. националне невладине организације или тијела које је држава у којој им је сједиште,

овластила за ове сврхе,

могу обавијестити главног секретара Савјета Европе најмање три мјесеца прије састанка Одбора, да желе присуствовати том састанку као посматрачи. Они ће бити примљени, осим у случају да најмање мјесец дана прије састанка једна трећина уговорних странака није обавијестила генералног секретара о свом противљењу.

4. Стални одбор ће сазивати генерални секретар Савјета Европе. Први састанак Одбора биће одржан у року од годину дана након ступања на снагу Конвенције. Послије ће се састанци одржавати најмање једном у двије године и увијек, када то затражи већина уговорних странака.

5. Већина уговорних странака чиниће кворум за одржавање састанка Сталног одбора.

6. У складу са одредбама ове Конвенције, Стални одбор ће саставити свој пословник.

Члан 14.

1. Стални одбор одговоран је за праћење примјене ове Конвенције. Он посебно може:

- Процијенити да ли су овој Конвенцији укључујући и анексе, потребне промјене;
- Предложити уговорним странкама мјере потребне за спровођење ове Конвенције;
- Предложити примјерене мјере за обавјештавање јавности о активностима које су предузете у оквиру ове Конвенције;
- Препоручити Министарском одбору упућивање позива државама које нису чланице Савјета Европе да приступе овој Конвенцији;
- Предложити све, што би побољшало ефикасност ове Конвенције, укључујући приједлоге склапања споразума који би побољшали ефикасност заштите врста или група врста, са државама које нису уговорне странке Конвенције.

2. Ради обављања својих дужности, Стални одбор може на властиту иницијативу сазивати састанке група стручњака.

Члан 15.

Послије сваког састанка, Стални одбор ће Министарском одбору Савјета Европе поднијети извјештај о свом раду и о дјеловању Конвенције.

ГЛАВА VII - Измјене и допуне

Члан 16.

1. Свака измјена и допуна чланова ове Конвенције коју предложи нека уговорна странка или Министарски одбор, саопштиће се главном секретару Савјета Европе, а он ће их прослиједити најмање два мјесеца прије састанка Сталног одбора, државама чланицама Савјета Европе, свим потписницима, свакој уговорној странки, свакој држави позваној да потпише ову Конвенцију, у складу са одредбама члана 19. и свакој држави позваној да приступи Конвенцији, у складу са одредбама члана 20.

2. Стални одбор размотриће сваку измјену и допуну предложену у складу са одредбама претходног става, те ће:

а. у погледу измјена и допуна члана 1. до 12. текст усвојен трочетвртинском већином датих гласова поднијети уговорним странкама на прихватање;

б. у погледу измјена и допуна члана 13. до 24., текст усвојен трочетвртинском већином датих гласова поднијети Министарском одбору на одобрење. Након његовог одобрења, тај текст ће се прослиједити уговорним странкама на прихватање.

3. Свака измјена и допуна ступа на снагу тридесет дана након што су уговорне странке извијестили главног секретара о свом прихватању.

4. Одредбе ставова 1., 2.а и 3. овог члана примјењиваће се и на прихватање нових анекса овој Конвенцији.

Члан 17.

1. Свака измјена и допуна анекса ове Конвенције, коју предложи нека уговорна странка или Министарски одбор саопштиће се главном секретару Савјета Европе, а он ће га прослиједити најмање два мјесеца прије састанка Сталног одбора, државама чланицама Савјета Европе, свим потписницима, свакој уговорној странки, свакој држави позваној да потпише ову Конвенцију у складу са одредбама члана 19., те свакој држави позваној да приступи овој Конвенцији у складу са одредбама члана 20.

2. Стални одбор размотриће сваку измјену и допуну предложену у складу са одредбама претходног става, те је може усвојити двотрећинском већином уговорних странака. Усвојени текст прослиједиће се уговорним странкама.

3. Три мјесеца након што ју је усвојио Стални одбор, осим ако једна трећина уговорних странака не истакне примједбе, свака измјена и допуна ступа на снагу за оне уговорне странке које нису истакле примједбе.

ГЛАВА VIII- Рјешавање спора

Члан 18.

1. Стални одбор настојаће олакшати пријатељско рјешавање било каквих потешкоћа које би могле произаћи из спровођења ове Конвенције.

2. Сваки спор између уговорних странака у погледу тумачења или примјене ове Конвенције, а који није ријешен на основу одредаба претходног става или преговорима између дотичних странака, биће поднесен на арбитражу на захтјев једне од њих, осим ако се поменуте партије не договоре другачије. Свака странка ће именовати једног арбитра, а та два арбитра именовати трећег арбитра. У складу са одредбама става 3. овог члана, ако једна од странака није именовала свог арбитра у периоду од три мјесеца од захтјева за арбитражу, њега ће, на захтјев друге странке, да именује предсједник Европског суда за људска права у даљем периоду од три мјесеца. Исти поступак ће се примијенити ако се арбитражи не могу договорити о избору трећег арбитра у периоду од три мјесеца након именовања прва два арбитра.

3. У случају спора између двије уговорне странке од којих је једна држава чланица Европске економске заједнице и уговорна странка, друга уговорна странка ће поднијети захтјев за арбитражу држави чланици и Заједници, које ће је заједно обавијестити, у периоду од два мјесеца од пријема захтјева, хоће ли држава чланица или Заједница, или чланица и Заједница заједно, бити странка у спору. У недостатку таквог обавјештења у поменутом року, држава чланица и Заједница сматраће се једном те истом странком у спору у сврху примјене одредаба које уређују оснивање и поступак арбитражног суда. Исто се примјењује кад се држава чланица и Заједница заједно појављују као странка у спору.

4. Арбитражни суд ће саставити свој пословник. Своје одлуке ће доносити већином гласова. Његове одлуке су коначне и обавезујуће.

5. Свака странка у спору сноси трошкове арбитра којег је именовала, а странке заједнички сnose трошкове трећег арбитра, као и друге трошкове арбитражног поступка.

ГЛАВА X - Завршне одредбе

Члан 19.

1. Ова Конвенција је отворена за потписивање државама чланицама Савјета Европе, државама нечланицама које су учествовале у њеној изради и Европској економској

заједници.

До дана ступања Конвенције на снагу, она је такође отворена за потписивање свакој другој држави коју позове Министарски одбор.

Конвенција подлијеже ратификацији, прихватању или одобрењу. Исправе о ратификацији, прихватању или одобрењу полажу се код главног секретара Савјета Европе.

2. Конвенција ступа на снагу првог дана мјесеца који слиједи након истека периода од три месеца од дана када су пет држава, укључујући барем четири државе чланице Савјета Европе, изразиле свој пристанак да буду везане Конвенцијом у складу са одредбама претходног става.

3. За сваку државу потписницу или Европску економску заједницу која накнадно изрази свој пристанак да њоме буде везана. Конвенција ступа на снагу првог дана мјесеца који слиједи након истека периода од три мјесеца од дана полагања њене исправе о ратификацији, прихватању или одобрењу.

Члан 20.

1. Након ступања ове Конвенције на снагу, Министарски одбор Савјета Европе може, последије савјетовања са уговорним странкама, позвати да приступи Конвенцији сваку државу нечланицу Савјета која је била позвана да је потпише у складу са одредбама члана 19, а која то још није учинила, као и сваку другу државу нечланицу.

2. За сваку државу која му приступи, Конвенција ступа на снагу првог дана мјесеца који слиједи након истека периода од три мјесеца од дана полагања исправе о приступу код генералног секретара Савјета Европе.

Члан 21.

1. Свака држава може, у тренутку потписивања или полагања своје исправе о ратификацији, прихватању, одобрењу или приступу, одредити на које ће се подручје или подручја примјењивати ова Конвенција.

2. Свака уговорна странка може, при полагању своје исправе о ратификацији, прихватању, одобрењу или приступу или касније у свако доба, изјавом упућеном главном секретару Савјета Европе, проширити примјену ове Конвенције на свако друго у изјави одређено подручје и за чије међународне односе је одговорна или у чије име је овлаштена преузимати обавезе.

3. Свака изјава дана према претходном ставу може се, у погледу сваког подручја одређеног у таквој изјави, повући нотификацијом упућеном главном секретару. Такав отказ производи дејство првог дана мјесеца који слиједи након истека периода од шест месеци од дана када главни секретар прими нотификацију.

Члан 22.

1. Свака држава може, у тренутку потписивања или полагања своје исправе о ратификацији, прихватању, одобрењу или приступу ставити једну или више резерви за поједине врсте одређене у Анексима I до III и / или, за поједине врсте наведене у резерви или резервама, у погледу неких средстава или метода убијања, хватања и другог искоришћавања пописаног у Анексу IV. Нису дозвољене резерве опште природе.

2. Свака уговорна странка која прошири примјену ове Конвенције на подручје поменуто у изјави из става 2. члана 21., може, у погледу дотичног подручја, ставити једну или више резерви у складу са одредбама претходног става.

3. Друге резерве нису дозвољене.

4. Свака уговорна странка која је ставила резерву на основу ставова 1. и 2. овог члана може је у потпуности или делимично повући нотификацијом упућеном главном секретару Савјета Европе. Такво повлачење производи учинак даном кад главни секретар прими нотификацију.

Члан 23.

1. Свака уговорна странка може у свако доба, отказати ову Конвенцију нотификацијом упућеном главном секретару Савјета Европе.

2. Такав отказ производи дејство првог дана мјесеца који слиједи након истека периода од шест мјесеци од дана кад главни секретар прими нотификацију.

Члан 24.

Главни секретар Савјета Европе обавијестиће државе чланице Савјета Европе, сваку државу потписницу, Европску економску заједницу ако је потписница ове Конвенције и сваку уговорну странку о:

а) сваком потпису;

б) полагању сваке исправе о ратификацији, прихватању, одобрењу или приступу;

ц) сваком дану ступања ове Конвенције на снагу, у складу са одредбама чланова 19. и 20.;

д) сваком обавјештењу добијеном према одредбама става 3. члана 13.;

е) сваком извјештају састављеном у складу са одредбама члана 15.;

ф) свакој измјени и допуни или сваком новом анексу усвојеном у складу са члановима 16. и 17. и дану кад измјена и допуна или нови Анекс ступају на снагу;

г) свакој изјави датој према одредбама ставова 2. и 3. члана 21.;

х) свакој резерви стављеној према одредбама ставова 1. и 2. члана 22.;

и) повлачењу сваке резерве извршеном према одредбама става 4. члана 22.;

ј) свакој нотификацији саопштеној према одредбама члана 23. и дану кад такав отказ производи учинак.

У потврду тога су потписани, за то прописно овлашћени, потписали ову Конвенцију.

Састављено у Берну, 19. септембра 1979. године, на енглеском и француском језику, с тим да су оба текста једнако вјеродостојна, у једном примјерку који се чува у архив Савјета Европе. Главни секретар Савјета Европе доставиће овјерене преписе свакој држави чланици Савјета Европе, свакој држави потписници, Европској економској заједници ако је потписница и свакој држави позваном да потпише или приступи овој Конвенцији.